

Emlékező szavak Elekfi Lászlóról

Bár nem dolgoztam soha Elekfi László környezetében, nem vettem részt olyan kutatócsoportban sem, amelynek mindketten tagjai lettünk volna, sőt magánéletünk útjai sem találkoztak, mégis kitörölhetetlenül él emlékezetemben. Legyen szabad ezt most két, mégoly lényegtelennek tűnő ténnyel alátámasztanom.

Leggyakrabban a Magyar Nyelvtudományi Társaság felolvasóülésein találkoztunk. Mindannyiunk számára természetesnek tűnt, hogy ő ott volt, hogy ő volt a felolvasóületek legszorgalmasabb látogatója, aki sokáig azok közé tartozott, akik gyakorta hozzá is szóltak az előadásokhoz. Volt azonban valami, ami kizárólag őt jellemezte, mondhatnám: az ő kizárólagos védjegye volt. Az, hogy minden előadáson szorgalmasan jegyzetelt. Gondoljunk csak bele: hány, de hány előadáson volt ott! Hány, de hány följegyzést írt le! Közéről egyiket sem láttam, és bármennyire is fúrta oldalamat a kíváncsiság, hogy vajon mi volt a szándéka ezekkel a följegyzésekkel, soha nem kérdeztem meg tőle. Tapintatlanságnak tartottam volna. Pedig talán nem is lett volna az. Úgy véltem, hogy mint hosszú étellel megajándékozott nyelvész tudománytörténeti célra fogja felhasználni őket. Azt reméltem, hogy előbb-utóbb jelentkezik majd egy tanulmánnyal a Magyar Nyelv szerkesztőségénél, közlésre fölkinálva írását. Nem jelentkezett. Sajnos. De egy másik, vele kapcsolatos reményem sem vált valóra. Tudtam, hogy ő a Magyar Nyelvtudományi Társaság legidősebb, egyszersmind legrégebbi tagja. Könnyű volt rájönnöm, hogy milyen lehetőség kapujában állunk. Fölkértem ezért, írja meg emlékeit azokról az évekről, amelyeket ő annak idején, még a második világháború éveiben, a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagjaként élt meg. Abban maradtunk, hogy megírja. S hogy némi lendületet adjak neki ehhez, Gerstner Károly baráti közvetítésével eljuttattam hozzá Szathmári István alelnökünk társaságtörténeti könyvét. Többször felhívtam telefonon, és nem mulasztottam el megemlíteni, hogy tudománytörténeti ritkaság lesz a visszaemlékezése, hiszen arra nincs példa, hogy 100. életévéhez közeledő társasági tagunk emlékezzék meg személyes tapasztalok birtokában a Társaság akkori életéről, előadóiról és előadásairól. Milyen jó lenne ez a Magyar Nyelvtudományi Társaságnak, a Társaság folyóiratának, a Magyar Nyelvnek, de személy szerint neki is, hiszen meg nem ismételtető cselekedet kötődne nevéhez.

Sajnos, elkéstünk. Talán fél évvel. Talán néhány héttel. Ki tudja? Azóta is bánom, hogy nem korábban fordultam hozzá kéréssel.

Bennem mindvégig megmarad az a kép, hogy a szinte már kortalan Elekfi László megjelenik viseltes kezításkájával a társasági előadóteremben már-már Pais Dezsőt idéző járásával, és mosolyogva válaszol a hogylétét firtató kérdésre.

Kiss Jenő
akadémikus
professor emeritus
ELTE BTK